

Hardleerse spookstad

Jacob van Kokswijk is parttime ICT-consultant bij Capgemini, veelgevraagd spreker bij congressen, lid van de stuurgroep Next Generation Networks initiative van de EU. (tm@kokswijk.nl, www.kokswijk.nl)

Wat ooit het mediacentrum van de twintigste eeuw was, wordt nu een verhuurobject van makelaars. Stap voor stap verhuisden omroepmedewerkers naar de achterliggende catacomben. Ze hebben geprobeerd de veranderingen in hun sector te negeren, terwijl zij wisten dat de verhuisdozen klaar staan om ze nog wat verder van de openbare weg te laten wegwijnen. Ouderen proberen elkaar nog wat schaarse opdrachten toe te schuiven, de jongeren draaien dubbele werkweeken voor een karig loon, in de hoop voor een betere klus te worden gevraagd. NOB-nazaat Dutchview stroopt in afschrijvingen.

Hilversum is geen omroep meer. Genadeloos profiteert John de Mol van de wet van de remmende voorsprong. De multimediale start van Talpa's Tien in de tuinstad is het Hollandse begin van de digitale *triple play*. Twee

balgerichte robotcamera's volgen de hele voetbalmatch. Reportages worden gemaakt met cameratelefoon, handycam en de voicerecorder van een MP3 USB-stick. Eén *content stick* is goed voor tientallen *crossmedia-kanalen*. Zonder tijdrovende conversieslagen, kan voor elk medium een bewerking worden gemaakt, die vervolgens als tekst voor een dagblad, webkrant, weblog, fotoreportage, SMS-nieuwsdienst, radio, televisie, webcastradio, IP-TV en bioscoopjournaal wordt verspreid.

Dat maakt het Hilversumse mediapark tot een hangplek van oudgedienden die de technische revolutie van de digitale media niet bijhouden. Ze komen uit een tijd waarin de Gooische matras de bakermat was van mediacreatie. Maar content is free, distributie is free. Alle handige consumenten kunnen hun creativiteit in audio- en beeldproductie botvieren om het vervolgens met één druk op de knop via het internet te verspreiden. Wat nog telt is merk en concept om de emotie van de zappende consumenten te raken. De acteurs en decors zijn overal op de aardbol te vinden, bij voorkeur in landen waar het weer en de regelgeving een snelle productie niet hindert. De benodigde opnametechniek past in een beautycase. En monteren van het verkregen materiaal kan op een veredelde laptop worden gedaan. De consumenten zijn regisseur, cameraman, montagetechnicus en omroeper tegelijk. Creativiteit was ooit voorbehouden aan geavanceerde appara-

tuur. Distributie was voorbehouden aan partijen die over veel geld en een vergunning beschikten.

Sinds de opkomst van de digitale media is de content en de context drastisch aan het veranderen, vaak 180 graden. Elektriciteit is niet uitgevonden door verbetering van de kaars. Het internet is niet ontstaan uit innovatie van de postdiensten. Begraaf het verleden. Televisie en radio waren middelen om je ogen en oren te verlengen. Omroep was een lucratieve manier om mensen met informatie emotioneel te raken, maar anno 2005 beginnen de digitale media met *virtual reality* de zintuigen van mensen te prikkelen. *YouTube* heeft meer filmpjes vertoond dan alle omroepen samen. De belevingseconomie rukt op.

Het creëren van kunstmatige beleving gaat veel verder dan produceren van geluid of beeld producties. Het is ook iets dat zich niet via de geëigende analoge distributiekkanalen laat verspreiden. Digitale montage van geluid en beeld op discount PC's leidt nu al tot kwalitatief indrukwekkende audiovisuele producties. Elektronische verspreiding is geen exclusiviteit meer van professionele partijen, in het bezit van geld, middelen en toegangscontrole. Met behulp van zelfgemaakte CD's en DVD's, via smartphones of met breedband-telecom kunnen dergelijke compilaties zonder enige belemmering supersnel wereldwijd worden verspreid. Het is al geen voorspelling meer, maar een voorzienbaar groeipad. Distributie van digitale content wordt met media als het internet nog enigszins gecontroleerd, maar verbinding via een vrijelijk hoppend signaal van WiFi naar WiFi-transponder kan op zeer eenvoudige wijze door Jan en alleman worden tot stand gebracht. De parasitaire netwerken zijn een vinding uit de vorige eeuw en op dit moment de drager voor militaire netwerken bij operaties

De meest revolutionaire verandering zal om het auteursrecht gaan.

op vreemd terrein. De geschiedenis leert dat dit soort ontwikkelingen zich snel publiekelijk verspreiden, geholpen door de

kenmerkende diffusie factoren *goedkoop*, *laagdrempelig* en *grootschalig*. We zijn er nog niet. De meest revolutionaire verandering in onze kapitalistische maatschappij zal gaan om de auteursrechten. Terwijl de jongste generaties opgroeien in een gezamenlijk delen en verdelen, werpen zich de bestaande industriële machten zich op als hoeder van het eigendom. Allerlei methoden en middelen worden uit de kast getrokken om de kassa via de poortjes van de telecom te laten rinkelen. In feite een achterhoedegevecht, want de waarde van content is de dagwaarde van wat de gek ervoor geeft. Diamanten kun je stelen, maar digitale content kopiëren kan zonder verlies voor allebei. Elke hindernis die wordt opgeworpen om content te kopiëren of te verspreiden vormt een dankbare uitdaging voor de *digital kids of the revolution*. ■

Jacob van Kokswijk